

varnostnik

revija Poslovnega sistema Varnost Maribor

maj 10, številka 44

Ali recesija iz ljudi
dela kradljivce?

Komu zaupati
varovanje doma?

Izobraževalni center
Ker šteje znanje

Izobraževalni center Ker šteje znanje stran 4

Komu zaupati varovanje doma? stran 8

Uredba o javnih zbiranjih stran 10

Krizni načrt ob novi gripi stran 6

Ocene stopnje tveganja zakonsko regulirano področje stran 16

Ali recesija iz ljudi dela kradljivce? stran 14

Slavko Pernek,
član upravnega odbora
Poslovnega sistema Varnost Maribor

25. obletnica Poslovnega sistema Varnost Maribor

Naši mlajši sodelavci verjetno ne vedo, da Poslovni sistem Varnost Maribor, d. d., letos praznuje 25-letnico delovanja. V življenju posameznika 25 let ni dolgo obdobje. Res pa je, da so to leta, ko preživimo otroštvo in razburljiva najstniška leta, dozorimo in se začnemo izoblikovati na področjih, ki so pomembna za nadaljnje življenje. Za poslovni sistem Varnost Maribor pomeni 25 let obdobje otroštva, rasti in stabilizacije. V teh 25 letih smo izoblikovali filozofijo, podobo, vrednote in poslanstvo Poslovnega sistema, oblikovali smo partnerstvo z zaposlenimi, poslovnimi partnerji in gospodarstvom.

Začetki nastanka in razvoja segajo v leto 1985, ko je bilo v TOZD-u Varnost Tabor zaposlenih le nekaj več kot 120 ljudi. V tem obdobju smo si pridobili tudi bogate izkušnje na oddaljenih tujih trgih in nam, takrat mladim, povsem nepoznani in tuji kulturi. Varovali smo premoženje slovenskih izvajalcev in ljudi na oddaljenih deloviščih v Iraku. Z veseljem in ponosom se spominjam vseh svojih sodelavcev, s katerimi smo skupaj opravili vse zadane, zahtevne in na trenutke zelo nevarne naloge. Gotovo se starejši spominjate, da je v tem obdobju med Irakom in Iranom divjala večletna državljanska vojna. V največje zadovoljstvo pa mi je, da je mnogo teh sodelavcev še danes med nami.

Danes šteje sistem že več kot 1800 zaposlenih. Leta 2003 smo svoje delo razširili v republiko nekdanje Jugoslavije. S širitvijo poslovanja je naraščalo tudi število zaposlenih in novih programov. Na rast podjetja je vplivala večja prodornost na trgu, ki je bila uspešna zaradi trdega dela zaposlenih, ki so dvignili raven kakovosti storitev. S porastom kakovosti je naraščalo tudi število zadovoljnih kupcev in uporabnikov storitev, ne samo v Mariboru in bližnji okolici, temveč tudi širše, predvsem v osrednji Sloveniji, kjer je potencial za širitev obsega poslovanja največji.

Ob tej častitljivi obletnici se želim vsem zaposlenim zahvaliti za njihov prispevek k podjetju, za ves trud, lojalnost in poštenost. Posebej pa si zaslužijo zahvale vsi naši jubilariti. Brez vas ne bi bilo nas.

Prikaz borilnih veščin

Izobraževalni center Ker šteje znanje

■ Viktor LUKAČ

V Poslovnem sistemu Varnost Maribor, d. d., smo konec leta 2009 ustanovili nov sektor v okviru podpore, in to Izobraževalni center Varnost Maribor, d. d. Izvajanje različnih izobraževanj in usposabljanj v našem poslovnem sistemu sicer ni nobena novost, pa vendar: lani je bil storjen eden ključnih korakov naprej s pridobitvijo javnega pooblastila, ki ga je podelilo Ministrstvo za notranje zadeve, za izvajanje strokovnih usposabljanj in izpopolnjevanj varnostnega osebja, skladno z Zakonom o zasebnem varovanju.

Izobraževalni center Varnost Maribor, d. d., trenutno organizacijsko redno zaposluje tri sodelavce, ki skrbijo za pripravo programov, organizacijo in izvedbo usposabljanj, trženje izobraževalnih programov, strokovno in administrativno podporo. Z njimi je v strokovno izvedbo izobraževanj preko različnih pogodbenih odnosov povezanih še več kot 20 lastnih in zunanjih predavateljev, avtorjev strokovnih gradiv in inštruktorjev.

Dejavnost izobraževalnega centra je trenutno nastavljena tako, da približno polovico svojih tečajev, usposabljanj in izpopolnjevanj prodaja na trgu in jih izvaja za zunanje odjemalce, drugo polovico pa opravi za interne potrebe Poslovnega sistema Varnost Maribor. V prihodnjih letih bomo krepili delež storitev, ki se prodajajo na trgu. Aktualna vsebinska ponudba izobraževalnega centra obsega naslednja strokovna usposabljanja, izpopolnjevanja in druga izobraževanja:

1) Strokovna usposabljanja in izpopolnjevanja varnostnega osebja za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK)

Strokovna usposabljanja pomenijo izvajanje programov usposabljanja ter ustreznih postopkov preverjanja in potrjevanja, v katerih lahko kandidati pridobijo naslednje nacionalne poklicne kvalifikacije:

- NPK varnostnik/varnostnica,
- NPK varnostnik čuvaj/varnostnica čuvajka,

//

Smo edina družba, ki se tudi profesionalno ukvarja z dejavnostmi, za katere usposabljamo naše udeležence.

//

- NPK varnostni tehnik/
varnostna tehničarka,
- NPK operater VNC/operaterka VNC,
- NPK varnostnik telesni stražar/
varnostnica telesna stražarka,
- NPK varnostni menedžer/
varnostna menedžerka,
- NPK pooblaščen inženir/pooblaščen inženirka varnostnih sistemov,
- strokovno izpopolnjevanje za varnostnike nadzornike,
- strokovno izpopolnjevanje za opravljanje intervencije,
- strokovno izpopolnjevanje za varovanje javnih zbiranj,
- izvajanje programov samoobrambnih veščin za varnostno osebje.

Osnova za izvajanje teh programov je ugodoma omenjeno javno pooblastilo. To je v strokovno vsebino in razvoj celotne panoge zasebnega varovanja vneslo veliko spremembo v doslej relativno zaprt in togo uokvirjen sistem tovrstnih oblik usposabljanja, ki jih je do lanskega leta kot edina v državi izvajala naša branžna zbornica. Med ponudniki strokovnih usposabljanj in izpopolnjevanj varnostnega osebja se sedaj lahko začne oblikovati strokovna konkurenca, ki se bo kazala v kakovosti in privlačnosti izvajanja programov za udeležence ter v sposobnosti izvajalca usposabljanja v tem, na kakšen način bo znal predpisanim izobraževalnim vsebinam dodati »tisto pravo« aplikativno vrednost. Slednje je velika konkurenčna prednost našega izobraževalnega centra, saj smo med vsemi nosilci javnega pooblastila edina družba, ki se tudi profesionalno ukvarja z dejavnostmi, za katere usposabljam naše udeležence in jih privedemo do novega, veljavnega poklica. Strokovna in materialno-tehnična podpora pri ponudbi našega izobraževalnega centra omogoča, da udeleženci usposabljanja praktične veščine in postopke lahko preizkusijo v realno postavljenih situacijah in s pravimi pripomočki za delo, ki jih sicer uporablja varnostno osebje.

Za nami je naše prvo strokovno usposabljanje za NPK varnostnik/varnostnica, ko je vseh devet kandidatov uspešno pridobilo nov poklic varnostnik oziroma varnostnica. Vse kandidate je državna izpitna komisija pohvalila za vzorno znanje in angažiranost v postopku preverjanja in potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije. Začeli smo potrjevati NPK varnostni menedžer/varnostna menedžerka, prejeli smo tudi prijave za NPK pooblaščen inženir/pooblaščen inženirka varnostnih sistemov in za NPK varnostni tehnik/varnostna tehničarka, začeli bomo tudi z izobraževanjem večjega števila kandidatov za varovanje javnih zbiranj in opravljanje intervencije.

2) Usposabljanje za preizkus znanja o ravnanju z orožjem

Usposabljanje za preizkus znanja o ravnanju z orožjem je najstarejša dejavnost izobraževalnega centra, saj smo ga izvajali že veliko prej, preden se je sploh pojavila ideja o ustanovitvi izobraževalnega centra. Že od leta 2002, prav tako na osnovi ustreznega javnega pooblastila, pridobljenega pri Ministrstvu za notranje zadeve, usposabljamokandidate, pretežno zunanje, za preizkus znanja o ravnanju z orožjem.

Opravljen preizkus znanja o ravnanju z orožjem je pogoj, da posameznik pridobi katero od orožnih listin, če tako določa zakon. Program usposabljanja izvajamo v skladu s pravilnikom, ki določa organizacijo, vsebine in način izvedbe tega usposabljanja ter seveda tudi preizkus znanja o ravnanju z orožjem. Usposabljanje za preizkus znanja o ravnanju z orožjem je tako organizirano kot tridnevni tečaj, na katerem kandidati na poljuden način spoznajo ključne vsebine s področja Zakona o orožju in kazenske zakonodaje, teoriji orožja, balistiko in prvo pomoč. Kar je še pomembnejše, vsi ali pridobijo ali pa izpopolnijo praktične veščine za obvladovanje orožja in ravnanje z njim, mnogim pa smo že pomagali do bistvenega izboljšanja strelskih sposobnosti. Vselej se trudimo, da kandidati z usposabljanja odnesejo odgovoren odnos do orožja, hkrati pa v njem odkrijejo veselje, izziv in možnost za udejstvovanje v športu in prostem času.

Preizkus znanja o ravnanju z orožjem poteka pred tričlansko komisijo, ki jo imenuje Ministrstvo za notranje zadeve in jo sestavljajo predstavnik Ministrstva, predstavnik Zveze RS za praktično streljanje in predstavnik izvajalca usposabljanja, torej koncesionarja. Sestava izpitne komisije je že več let enaka, kar daje preizkusom znanja pridih timskega dela, poznavanja strokovnih smernic in zahtev, hkrati pa redno izmenjavo izkušenj, znanja in seznanjanje z novostmi. V osmih letih usposabljanja za preizkus znanja o ravnanju z orožjem je naš tečaj obiskalo čez 1700 kandidatov, ki danes skupaj posedujejo več tisoč orožnih listin in še več različnih kosov orožja. In če so na začetku prevladovali kandidati, ki so se za usposabljanje odločali zaradi dedovanja, legalizacije in službenih potreb, je danes pretežni del kandidatov s področja športnega streljanja in zbiranja orožja. To kaže na dejstvo, da se tudi pri nas do orožja razvija ljubiteljski, spoštljiv, predvsem pa primeren in zdrav odnos. V prvih treh mesecih letošnjega leta se je usposabljanje za preizkus znanja o ravnanju z orožjem udeležilo že 108 kandidatov. Večje zanimanje je tokrat tudi posledica tako imenovane tretje faze legalizacije orožja, ki je začela veljati konec lanskega leta in je trajala do februarja

letos. Najstarejši kandidat, ki je uspešno opravil celoten program usposabljanja, streljanje in preizkus znanja o ravnanju z orožjem, je štel 84 let. Vsem izvajalcem in inštruktorjem v programu usposabljanja je doslej najbolj ostal v spominu kandidat, ki je pristopil k usposabljanju in preizkusu znanja kot popoln začetnik na področju orožja. Že doseganje zahtevanega števila zadetkov na praktičnem delu preizkusa znanja mu je delalo preglavice. Čez štiri leta nas je isti kandidat prišel pozdravit na strelišče kot državni prvak v streljanju s kratkocevnim orožjem (PA-pištolu).

3) Interna usposabljanja

Poleg usposabljanj, ki jih Izobraževalni center Varnost Maribor redno ponuja na trgu, je približno polovica njegovih virov in časa namenjena izvajanju usposabljanj varnostnega osebja in zaposlenih v PS Varnost. Sem sodijo vsa redna in izredna usposabljanja naših delavcev z različnih področij, kot so veščine komuniciranja in dela s strankami, strokovna izpopolnjevanja s področja izvajanja in uporabe ukrepov varnostnega osebja, obvladovanje konfliktov in stresnih situacij za varnostnike, usposabljanje in seznanjanje tehničnega osebja z novostmi, prodajni treningi, treningi za vodje in menedžerje, vadbena streljanja za imetnike službenega orožja, tečaji računalništva in podobno. Interna usposabljanja se izvajajo po pripravljenem letnem planu usposabljanj, ki jih sproti organizira in izvaja izobraževalni center v sodelovanju z notranjimi in zunanji izvajalci. Prav tako pa se interna usposabljanja organizirajo tudi »ad-hoc«, če tako narekujejo sprotne strokovne in delovne potrebe.

4) Druga usposabljanja in dejavnosti izobraževalnega centra:

- posredovanje treningov varne vožnje,
- posredovanje kandidatov na usposabljanje za viličariste in voznike spremljevalce,
- posredovanje pri tečajih tujih jezikov,
- organiziranje strokovnih ekskurzij,
- poklicno in karierno svetovanje in druge dejavnosti.

Izobraževalni center Varnost Maribor je svoje delovanje začel nadpovprečno uspešno in s tem že nakazuje, da sta njegov namen in cilj prava. Že to, da lahko sami opravimo velikanski delež usposabljanj, za katera smo prej najemali zunanje institucije, pomeni velik prihranek za naše podjetje in prispeva kanček h konkurenčnosti na trgu. A bolj kot vse to je pomembno, da lahko sami ustvarimo in zberemo potrebno znanje ter ga preko naših zaposlenih v obliki kakovostnih storitev ponudimo svojim uporabnikom. *Ker nismo podedovali veliko zemlje, lahko razprodajamo le svoje znanje!* (Slovenski ljudski rek, avtor neznan) ■

Foto: Marjan LAZNIK

//
Od zasebne pobude ne
ostane nič več kot določitev
//
cenikov.

Zakon o minimalni plači

■ Boštjan TANCER

Konec meseca februarja je bil v Sloveniji sprejet nov Zakon o minimalni plači, ki delodajalcem nalaga takojšen dvig plač na nov zakonski minimum. Pri tem je seveda zakonodajalec dopustil možnost, da v kolikor bi takojšen dvig ogrozil delovna mesta ali celo obstoj podjetij, je možno doseči dogovor z reprezentativnim sindikatom o postopnem dvigu na nov zakonski minimum.

Tako smo v sklopu socialnega dialoga v okviru Poslovnega sistema Varnost Maribor v mesecu marcu opravili pogajanja med predstavniki delodajalca in predstavniki Izvršilnega odbora Sindikata Varnost Maribor. Na tej osnovi je vodstvo podjetja pripravilo tudi t.i. »Zbore delavcev«, na katerih je predstavilo pogoje poslovanja v zadnjem obdobju, ter tudi potek pogajanj s sindikatom.

Po izvedbi zborov delavcev smo 07.04.2010 podpisali Sporazum o postopnem dvigu minimalne plače, v katerem se je delodajalska stran zavezala, da bomo v celotnem obdobju aktivno komunicirali s predstavniki sindikata in iskali rešitve, ki bodo zagotavljale čim bolj korektno in transparentno prehodno obdobje.

KDO PRODAJA MEGLO?

■ Iztok LEDINEK

V industrijski družbi preobilje zakonov, sprejetih za našo osebno varnost, spreminja deželo v vrtec, policisti, vojaki, da nas varujejo, pa postanejo sebični vsiljivci.

Alan Watts (Dao: pot vode)

Leta in desetletja je zasebno varovanje v Sloveniji delovalo po zakonu o SLO in DS ali pa mimo njega, pa kakšen pravilnik ali uredba je bila spisana, bolj za policijsko kot zasebno varnostno rabo.

Uredba o varovanju s tehničnimi sredstvi iz leta 1975 je ne le veljala, njena veljavnost je bila leta 1995 še podaljšana do sprejetja ustreznih podzakonskih aktov k Zakonu o zasebnem varovanju in obveznem organiziranju službe varovanja, ki pa nikoli niso bili spisani. Prej smo dobili nov Zakon o zasebnem varovanju. Brez dostavka »... in obveznem organiziranju službe varovanja«. Zato pa imamo zdaj tudi Pravilnik o ukrepih zasebnega varnostnika, Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja, Pravilnik o načinu prevoza in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk.

Pa ne le to, dobili smo še Pravilnik o načinu varovanja javnih zbiranj, kar ni bilo dovolj, dopolniti ga je bilo treba z Uredbo o obveznem varovanju javnih prireditev. Pravilnikov, ki ne zadevajo neposredno varnostnega osebjaja, ampak se na zasebno varovanje navezujejo, sploh ne znam naštet. Na spletni strani Ministrstva za notranje zadeve je pod rubriko Zasebno varovanje naštetih osemnajst različ-

nih veljavnih predpisov. Zdaj dobivamo spet novega – krovnega. Zakon!

Zasebno varovanje je (vsaj moralo bi biti tako) pridobitna dejavnost zasebnega sektorja, vendar je danes, glede na zgoraj povedano, tako regulirano, da od zasebne pobude ne ostane nič več kot določitev cenikov. Predpisane so oblike dela, predpisani so načini dela, zakoni in podzakonski akti nadomeščajo standarde, ki v drugih panogah urejajo področje v korist uporabnikov (kupcev). Pa tudi ceno zasebnemu varovanju že zdaj krojijo javni sektor in podjetja v večinski državni lasti, ki so kot obvezniki za javne razpise tudi največji uporabniki zasebnega varovanja, predvsem njegovega segmenta, ki je najbolj obremenjen s stroškom dela – fizičnega varovanja –, s tem da kot edini kriterij za izbiro najugodnejšega ponudnika upoštevajo izključno končno ceno. Končna cena je v večini teh primerov urna postavka za enega varnostnika.

Zdaj pa mora ta varnostnik, kot določa Zakon o minimalni plači, dobiti plačo, ki mu je najugodnejši uporabnik storitev ni pripravljen priznati in plačati. Klasični kavelj 22? Ali pa se varovanje počasi, a zagotovo vrača v državno okrilje! Bomo državna varnost? ■

Športno društvo Varnost

■ Romana ŠALAMUN

Veleslalom PS Varnost Maribor

V Poslovnem sistemu Varnost Maribor ima šport dolgoletno tradicijo, kar nenazadnje kažejo športni dogodki organizirani v preteklosti. Tako smo v letu 2009 izvedli kar nekaj zelo odmevnih akcij, med katerimi vsekakor izstopajo poletne športne igre Varnostiada 2009 z prijavljenimi dvanajstimi ekipami in skupno kar 190 udeleženci, Družinski piknik PS Varnost Maribor, Veleslalom. Večina športnih aktivnosti poteka pod okriljem Športnega društva Varnost, ki je na nek način nosilec in generator športnega duha.

V četrtek 11.3.2010 je potekal volilni sestanek članov športnega društva Varnost

Maribor. Izvoljeno je bilo novo vodstvo (Boštjan Tancer, predsednik društva, Bojana Dobnik, blagajnik ter Romana Šalamun, tajnik društva), ob tem pa smo sprejeli sklep glede programa dela in članarine za leto 2010.

Članarina za koledarsko leto 2010 znaša 15 EUR/leto, ob čemer pa je pomembno poudariti, da bo vsak posameznik, ki bo prvič pristopil na bilo katero športno aktivnost organizirano pod okriljem PS Varnost Maribor, s tem tudi postal član društva.

Prav tako bomo v okviru društva naknadno oblikovali izvršni odbor društva, v katere-

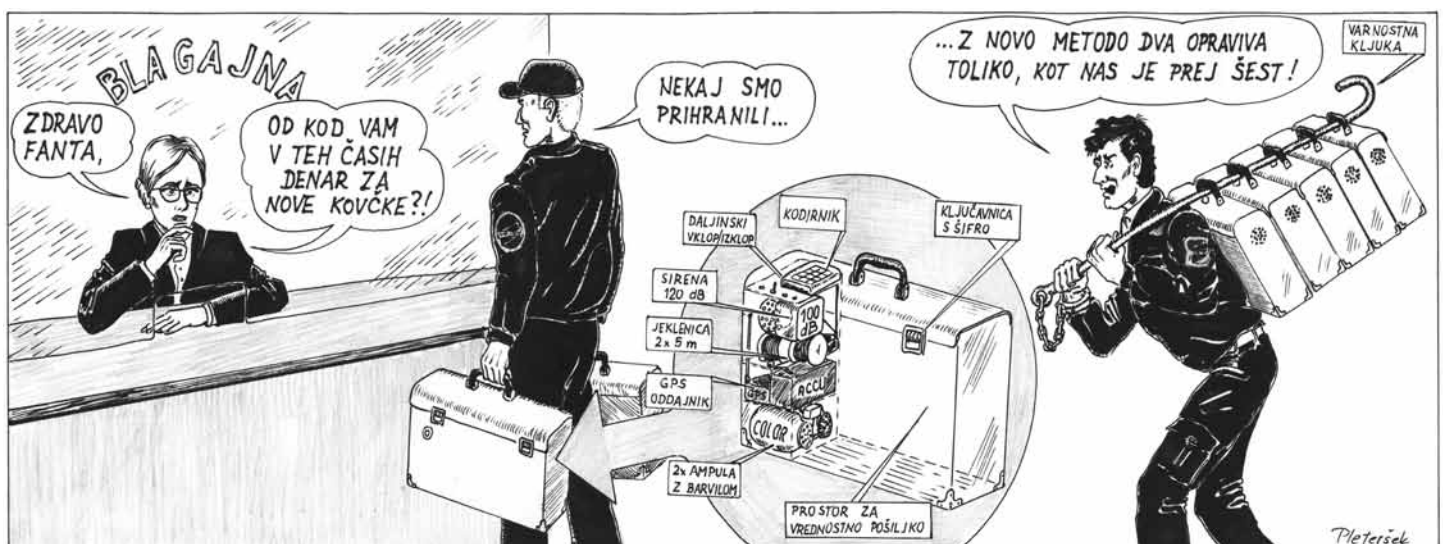
ga bodo vključeni posamezniki iz različnih koncev Slovenije, tako da bomo tekom leta vključili v športne aktivnosti čim večje število zaposlenih. ■

Varnostni kovček

■ Jože PLETERŠEK

Varovanje doma zaupajte profesionalcem!

Komu zaupati varovanje doma?

■ Boštjan Lavrič

V zadnjem času opažamo vse več varnostnih sistemov, predvsem v stanovanjskih hišah in stanovanjih, katerih izvedbo so opravile strokovno nepodkovane osebe ali podjetja, ki nimajo zakonsko predpisanih licenc za opravljanje te dejavnosti. Navadno so izkušnje takšne, da lahko ob takšni izvedbi govorimo o vsem drugem, le o varnostnem sistemu ne.

Ponavadi je takšen sistem montiran nestrokovno, uporabljena oprema je poceni, nepreverjena in nezanesljiva, brez garancije itd. Čeprav se na prvi pogled zdi, da je naročnik s tem dobil varen dom, takšnih »sistemov varovanja« na žalost ne moremo enačiti s sistemi, ki so izvedeni strokovno in po vseh predpisih, vgradilo/montiralo pa jih je specializirano podjetje, ki ima za to dejavnost tudi vse predpisane licence.

Kdo in kako naj nam izvede sistem tehničnega varovanja?

Kot investitorji v svoj dom in opremo se največkrat srečujemo z vprašanji, koga izbrati,

komu zaupati, da bo izvedba del in opreme v skladu z našimi pričakovanji, kdo je kakovosten, hiter, strokoven, zanesljiv. Zaradi napačne predstave o tem, kako pomembna je strokovnost, pa se ponavadi vedno ustavimo in sklepamo kompromis, največkrat z zmotno navidezno nižjo ceno. Za uspešno varovan dom je treba strokovnjaku predvsem zaupati svoje morebitne bojzani, življenjske navade in skupaj določiti primerno varovanje. Služba, ki se ukvarja z varovanjem, si

tako po naročilu ogleda objekt, na primer hišo ali stanovanje. Namen ogleda je odkriti kritična mesta, ki jih želimo varovati, in izdelati idejno rešitev, kako to izvesti. Če gre za novogradnjo, se priporoča, da se tehnično varovanje zajame že v projekt za gradnjo.

Na varovanje je treba gledati celovito. Če načrtujemo sistem tehničnega varovanja za javljanje vloma, je treba pregledati tudi

//

Varovanje osebnih podatkov ni le naša pravica, je tudi

//

dolžnost, ko gre za osebne podatke drugih.

fizične oziroma mehanske ovire, ki so del narave objekta, ali pa se predlaga rešitev mehanskega varovanja, ki ga navadno izpopolnimo s sistemi tehničnega varovanja. Le z uspešno kombinacijo različnih sistemov so – z vidika učinkovitega varovanja in ekonomske racionalizacije – lahko ugodne tudi rešitve.

Pred odločitvijo za rešitve sistemov varovanja je treba dodobra pregledati in spoznati ponudbo. Ponudnik bi nas moral seznaniti s kakovostjo in vrsto ponujene opreme, njenim izvorom in referencami. Podobno velja za storitve. Pozanimati se je treba o garancijskih rokih za vgrajeno opremo in izvedena dela. Vprašajmo po številu kakovostno varovanih objektov, podobnih temu, ki ga želimo varovati. Ob vsem povedanem pa želimo, da bi naš sistem varovanja doma deloval čim dlje in bi imeli z njim najmanj težav. Prepričati se moramo, da ima podjetje primerno usposobljeno servisno službo, ki lahko redno ali izredno vzdrževanje zagotavlja tudi 24 ur na dan.

Najboljši sistem varovanja pa bo le sam sebi namen, če bo reakcija na njegove alarme prepozna ali nestrokovna ali pa je celo ne bo. Govorimo predvsem o posredovanju intervencijske službe. Ko izbiramo podjetje in preden z njim podpišemo pogodbo za sprejem signalov alarma in posredovanje intervencijske skupine, se pozanimajmo, kje vse podjetje deluje, kolikšen je povprečni odzivni čas intervencijske skupine. Navadno se čas intervencije razlikuje med ponudniki v tem, koliko intervencijskih skupin je na poti do našega objekta ali v njegovi bližini, kje so enote podjetja, koliko varovanih objektov iste varnostne službe je v naši bližini in podobno. Prepričajmo se, da ima podjetje svoj varnostno-nadzorni center, kamor se stekajo informacije o vgrajenem sistemu in alarmi, ki so strokovno tudi obdelani.

Podjetje, ki se ukvarja z zasebnim varovanjem tako, kot smo opisali, si za to dejavnost pridobi potrebne licence in zaposluje pred-

sistem videonadzora ? *		sistem domofona in videodomofona ? *
sistem za javljanje dima, plina in vode ? *		sistem za javljanje vlama ? *
učinkovita raba energije, zvočna zaščita, gasilni aparati ? *		sprejem signala alarma in intervencija ? *

*** Varovanje doma je kompleksno področje, ki ga obvlada le strokovno usposobljeno in ustrezno licencirano varnostno osebje**

pisano število odgovornih oseb, to je varnostnih menedžerjev, varnostnikov, varnostnih tehnikov, pooblaščenih inženirjev varnostnih sistemov, operaterjev VNC. Osnovne naloge osebja, zaposlenega v zasebnem varovanju, so:

- Odgovorna oseba (menedžer) je pri imetniku licence odgovorna za opravljanje zasebnega varovanja;
- Varnostnik pri imetniku licence neposredno opravlja naloge zasebnega varovanja kot varnostnik čuvaj ali varnostnica čuvajka, varnostnik ali varnostnica, varnostnik telesni stražar ali varnostnica telesna stražarka, varnostnik nadzornik ali varnostnica nadzornica;
- Varnostni tehnik pri imetniku licence montira in vzdržuje tehnična sredstva in mehanske naprave za varovanje;
- Pooblaščen inženir varnostnik pri imetniku licence opravlja dela odgovornega projektanta tehničnih sistemov in mehanskih naprav za varovanje oziroma dela odgovornega vodje teh del skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov;
- Operater VNC pri imetniku licence upravlja tehnična sredstva in naprave v varnostno-nadzornem centru.

Za vse navedene velja, da morajo opraviti program strokovnega izobraževanja in nacionalno poklicno kvalifikacijo na svoji smeri, da zoper njih ni zadržkov javnega reda, da so državljani Republike Slovenije, da obvladajo slovenski jezik in da imajo tudi splošno zdravstveno zmožnost. Svojo usposobljenost po nacionalni poklicni kvalifikaciji (pridobljena strokovna znanja in spretnosti po izobraževalnih programih) osebje izkazuje s službeno izkaznico, ki jo izda Ministrstvo za notranje zadeve.

Vse to je del varovanja, zato varnost, eno najpomembnejših človekovih dobrin, prepustite strokovnjakom.

Pomembno je vedeti: Zasebno varovanje lahko pod pogoji, določenimi z Zakonom o zasebnem varovanju in z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki. Osnovni pogoj za opravljanje dejavnosti so pridobljene licence, ki jih podeli Ministrstvo za notranje zadeve. Z njimi se pridobi pravica za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja.

Na podlagi Zakona o zasebnem varovanju ima Poslovni sistem Varnost Maribor od Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije pridobljene vse licence za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja.

Pridobljene imamo licence za:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošilk,
- upravljanje varnostno-nadzornega centra,
- načrtovanje varnostnih sistemov,
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja,
- varovanje javnih zbiranj.

Izvleček oznak varnostnega osebja PS Varnost Maribor

Varovanje Zlate Lisice

Uredba o javnih zbiranjih

Jožek
HARTMAN

Vlada je marca letos na seji sprejela dve uredbi s področja organiziranja služb varovanja, in sicer Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah ter Uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja.

Z Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah je vlada obveznost zagotavljanja reda z varnostniki razširila tudi na tiste organizatorje, ki javne prireditve redno izvajajo v okviru drugih dejavnosti za prosti čas. Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja pa poleg določite zavezanecv po veljavni uredbi dodatno določa, da se s to uredbo določita način organiziranja službe varovanja in vsebina načrta varovanja. V njej se črtajo vsa določila, ki se nanašajo na varovanje javnih prireditev, saj je vlada za to sprejela zgoraj omenjeno samostojno uredbo.

Na podlagi 59. člena Zakona o zasebnem varovanju (ZZasV) je Vlada RS je sprejela

Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja, s katero je določila subjekte – zavezance, ki so bili dolžni organizirati službo varovanja. Določitev nekega subjekta je bila povezana z dejavnostjo, ki jo opravlja. V uredbi so bile posebne določbe za organizatorje javnih prireditev, ki morajo upoštevati obveznosti iz Zakona o javnih zbiranjih. Ta je določal, da morajo gospodarske družbe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki v svojih poslovnih prostorih organizirajo zabavne

prireditve kot svojo registrirano dejavnost in prireditve v okviru dejavnosti gostinskega obrata, ki ponuja mehansko ali živo glasbo za ples oziroma družabni program, zagotoviti varovanje prireditve tudi v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje.

To pomeni, da so dolžni zagotoviti, da tovrstne prireditve varujejo podjetja – družbe, ki se z varovanjem javnih prireditev profesionalno ukvarjajo in imajo pridobljeno licenco v

//

Glavni argument za uvedbo videonadzornega sistema

//

je bil zagotovitev varnosti naših objektov.

skladu z ZZasV. Zavezanci na področju dejavnosti organiziranja javnih zbiranj se spreminjajo, ker že dosedanja zavezanci prenehajo opravljati dejavnost ali pa novi subjekti začnejo opravljati dejavnosti, ki jih določa zakon. Z dopolnitvami priloge k uredbi ni bilo mogoče slediti dinamiki pogostih sprememb.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju je bilo določeno, da Vlada RS ne določa zavezancev imensko, temveč da z uredbo za vse zavezance, ki morajo v skladu z Zakonom o javnih zbiranjih zagotoviti varovanje javnih prireditev v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, določi način organiziranja službe in vsebino načrta varovanja. Prav tako je bil 10. oktobra 2009 v DZ RS sprejet Zakon o dopolnitvah Zakona o javnih zbiranjih (ZJZ-C), ki določa nov 12.a člen, s katerim se širi krog upravičencev, ki so dolžni prireditve varovati s profesionalno službo varovanja. V novem členu se je obveznost zagotavljanja reda z varnostniki razširila tudi na tiste organizatorje, ki takšne prireditve redno izvajajo v okviru drugih dejavnosti za prosti čas (npr. obratovanje diskotek in nočnih klubov brez strežbe pijač), krog zavezancev pa se je razširil še na društva in druge organizacije, ki opravljajo takšno dejavnost.

Zavezanci po novi uredbi so torej:

- 1) gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki, ki v svojih poslovnih prostorih, ali
- 2) društva ter druge organizacije v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti, določene s predpisom, statutom ali pravili, v svojih poslovnih prostorih, ki so namenjeni za opravljanje te dejavnosti, prireditve organizirajo kot svojo redno dejavnost v okviru dejavnosti gostinskega obrata, ki ponuja mehansko ali živo glasbo za ples oziroma družabni program (diskoteke in nočni klubi) ali takšne prireditve organizira v okviru drugih dejavnosti za prosti čas (diskoteke ali nočni klubi brez strežbe pijač).

Da gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma društva in druge organizacije v svojih poslovnih prostorih prireditve organizirajo kot svojo redno dejavnost, pomeni, da jih organizirajo vsak dan, vsak vnaprej določen dan v tednu ali v drugih časovnih razmikih, vendar vsaj 12 dni v letu. Z novo Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah se tako določajo: način organiziranja službe varovanja in vsebina načrta varovanja, nadzor nad izvajanjem uredbe in kazenske določbe za zavezance, ki morajo v skladu z zakonom, ki ureja javna zbiranja, zagotoviti varovanje

javnih prireditev v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje. Zaradi bistveno večje stopnje tveganja za varnost življenja in zdravja udeležencev pri opravljanju dejavnosti, kot so obratovanje diskotek in nočnih klubov, morajo organizatorji zagotoviti varovanje takšnih prireditev v skladu z ZJZ, predpisi, ki urejajo zasebno varovanje, in določili Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah. Prav tako so ti subjekti z uredbo dodatno zavezani, da izdelajo načrt varovanja. Dolžni so spoštovati določila, ki se nanašajo na vzpostavitev, obveščanje in prenehanje službe varovanja. Posebej pa so za njih določeni obvezni elementi načrta varovanja in zagotavljanje minimalnega obsega varovanja.

Pri izdelavi načrta varovanja je treba upoštevati tudi ukrepe varstva pred požarom, določene s požarnim redom, požarnim načrtom in načrtom evakuacije. Obvezni elementi načrta varovanja so:

- opis varovanega objekta in območja,
- skica varovanega objekta in območja v merilu 1 : 500,
- skica fizičnega in tehničnega varovanja varovanega objekta in območja,
- organizacija službe varovanja v varovanem objektu in območju,
- način izvedbe fizičnega varovanja,
- načrt uporabe zvez,
- naloge in postopki službe varovanja (pozicije varnostnikov, postopek izpraznitve objekta),
- opredelitev sodelovanja s pristojnimi službami.

Način izvedbe fizičnega varovanja mora določati obseg fizičnega in tehničnega varovanja ter naloge in postopke, ki se v različnih fazah javne prireditve uporabijo za izvedbo varovanja. Uredba za zagotavljanje minimalnega obsega varovanja zahteva, da je treba zagotoviti najmanj dva varnostnika na

100 obiskovalcev, na vsakih nadaljnjih 100 obiskovalcev pa še po enega varnostnika v objektih, ki sprejmejo do 300 obiskovalcev. Če je tak objekt varovan tudi z videonadzorom, se število varnostnikov lahko zmanjša. Objekti, ki sprejmejo več kot 300 obiskovalcev, morajo zagotoviti videonadzor na določenih točkah v objektu ter dva varnostnika na 100 obiskovalcev in najmanj enega varnostnika na nadaljnjih 200 obiskovalcev.

Organizator – zavezanec mora zagotoviti tudi varovanje z mehanskimi ovirami za usmerjanje množice, če se pričakuje večje število obiskovalcev. Določena je tudi omejitev največjega števila obiskovalcev, ki je identična z določbami predpisov, ki urejajo varstvo pred požari, zavezanec pa mora zagotoviti tudi tekoče spremljanje trenutnega števila obiskovalcev (števec). Uredba nedvoumno določa, da tovrstne prireditve lahko varujejo le varnostniki; zavezanec ne sme imeti rediteljev ali drugih oseb, ki bi skrbele za red. Posebna določila so namenjena majhnim prireditvam (do 50 udeležencev), pri katerih je podana nizka ocena stopnje tveganja. Za tovrstne prireditve ni zahtevano neprestano varovanje z varnostniki, temveč zadostuje interventno posredovanje, skladno s pogodbo. Ne glede na to določilo pa zavezanci lahko organizirajo varovanje s stalno prisotnim varnostnikom.

Sama uredba zahteva dodatne obveznosti in zagotovila predvsem od zavezanca. To je zagotovo prvi dokument, ki zelo jasno določa posamezne opisane kriterije, ki so v prid predvsem vsesplošni varnosti obiskovalcev prireditve, zdravja, premoženja, vse to pa je v korist predvsem varnostni službi (konkretno število varnostnikov, odpravljanje »varnostnikov na črno«, uvajanje števec, videonadzorna sistema ...). Vlada je hkrati prisluhnila tudi interesom organizatorjev majhnih prireditev, torej takih z do 50 obiskovalci, kjer prisotnost varnostnega osebja ni zahtevana. ■

SIGG 2010

■ Iztok LEDINEK

»Važno je biti na pravem mestu v pravem času. Mi vam pri tem pomagamo. Odgovorno in z navdušenjem.« Slogan konference.

Tudi letos smo se udeležili (2.) regionalne konference o varnosti mest Sigurnost gradova 2010 – SIGG 2010. Konferenco organizirata časopis Zaštita (izdaja ga Tectus, d. o. o.) in Defimi, d. o. o., pod pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvaške in mesta Zagreba in s podporo Združenja mest RH, Združenja hrvaških varnostnih menedžerjev in UNDP Hrvaška (Program Združenih narodov za razvoj). Na konferenci smo se srečali s predstavnikoma podjetja M4 Markioli grupa, d. o. o., ki se je pri svojem delu prav tako kot mi že srečalo z varovanjem mest. Izmenjali smo izkušnje pri tem, pokomentirali konferenco in si obljubili, da se bomo o teh temah še pogovarjali.

Predavanje na konferenci SIGG 2010

Konferenca je namenjena lokalnim (samo) upravnim skupnostim ter gospodarskim subjektom, ki imajo interes za zagotavljanje varnostnih storitev na vseh ravneh. Namen konference je omogočiti izmenjavo strokovnih informacij in najnovejših praktičnih izkušenj mest s Hrvaške in iz Evrope. Spoznati to, slednje, je bil tudi najmočnejši razlog za naše sodelovanje. Konferenca je bila razdeljena na nekaj tematskih sklopov:

- Varnost mest in evroatlantizem,
- Prevenција in zmanjševanje kriminalitete v mestih,
- Civilno krizno upravljanje v mestih ter komuniciranje in mediji v času krize,
- Nove tehnologije pri zagotavljanju varnosti mest,
- okrogla miza na temo Mladi in urbana kriminaliteta – kako jo preprečevati?

Uvod(i) in prvi tematski sklop niso obetali ravno tega, kar smo si želeli. Politika je močno zainteresirana za varnostna vprašanja, nima pa vedno pravih odgovorov nanje, še večkrat pa vidi probleme tam, kjer jih sploh ne bi smelo biti ali pa jih celo sama povzroča. Zato politiki bolj na široko obidejo varnostna vprašanja, nas, profesionalce, pa vendarle bolj zanima srž problemov. Pravo olajšanje so bile besede Alena Ostojića, ki kot predsednik Združenja varnostnih menedžerjev Hrvaške pomeni strokovno vez med politiko in varnostno stroko: »Vsi prisotni na konferenci imamo isti interes, vendar različne pristojnosti in naloge v zvezi z njim.«

Drugi tematski sklop je bil naš ciljni. Izvedli smo kar nekaj novega o mednarodnih standardih kriminalne prevencije in varnosti

mest, predstavnik Evropskega foruma za urbano varnost Mark Burton - Page pa nam je predstavil tudi mednarodne razsežnosti problema in načine njihovega reševanja. Vse predlagane rešitve vedno in povsod predvidevajo sodelovanje vseh zainteresiranih dejavnikov v zagotavljanju varnosti: država, lokalne skupnosti, zasebne varnostne družbe in posamezniki.

Res so se nekateri predavatelji zelo ponavljali, vendar so bila njihova predavanja – modifikacije tistih z lanske konference – kar dobrodošel uvod v prikaz praktičnih izkušenj hrvaških mest z varnostnimi sveti. Za nas morabit najzanimivejše je bilo predstavitevno predavanje župana in tajnika varnostnega sveta iz Solina, mesta, v katerem pri izgradnji varnostnega sistema sodeluje tudi podjetje M4 Markioli grupa, d. o. o. Izkušnje, ki so jih delili z nami, so bile voda na naš mlin, saj se vse, kar smo predvideli že v naših idejnih rešitvah za varnost lokalnih skupnosti, tudi drugod kaže kot pravilno in učinkovito preventivno delovanje proti kriminalu: osvetljenost javnih površin, urejenost športnih in otroških igrišč, varovanje javnih objektov in napeljav ter komunalni videonadzor.

Tudi iz zadnjih dveh sklopov smo predstavniki zasebnega varovanja lahko odnesli kaj koristnih informacij. Tema, namenjena bolj lokalnim skupnostim, ki je vzbudila tudi naše zanimanje, je bila krizno komuniciranje. Naučili smo se, da kriza ni to, kar se je zgodilo, pač pa to, kar ljudje mislijo, da se je zgodilo! Javnost pričakuje odgovornost, zbranost in obvladovanje situacije ter skrb za žrtve in škodo!

Sejem IWA

Metka
FEKONJA

Utrinek iz sejma

Sejem IWA je eden največjih sejmov na svetu s področja strelstva, aktivnosti v naravi in osebne zaščite. Na njem razstavlja več kot 1.100 razstavljalcev iz 52 držav sveta, v štirih dneh pa ga obišče okoli 32.000 ljudi. Vsako leto drugi konec tedna v marcu poteka v Nürnbergu.

To je vsakoletna priložnost, da se srečamo s svojimi dobavitelji in poslovnimi partnerji, da se pogovorimo, izmenjamo izkušnje in vidimo, kaj je novega na tržišču. Vzporedno potekajo strokovna predavanja, šolanje in predstavitve, namenjene posameznikom z različnih področij. Sejem je zaprtega tipa in vstopnice lahko kupijo samo povabljeni, poleg njih pa tudi prodajalci razstavljenih proizvodov s predložitvijo dokazila o dejavnosti v tej branži. Obiskovalci običajno ostanejo na sejmu kar vse dni, saj je vsako leto ogromno novitet, za katere je treba pridobiti tudi strokovno usposobljenost za uporabo.

Razstavišče je v šestih halah in je razporejeno

po tematiki. To je:

- orožje, deli orožja, strelivo, priprave za izdelavo le-tega in optika,
- noži, pripomočki za bivanje v naravi, pripomočki za strelstvo in lov, darila, oblačila, športna optika,
- pripomočki za osebno zaščito.

Sama sejem obiskujem že več kot 15 let, saj na enem mestu lahko pridobim informacije o dobaviteljih in novitetah na tržišču. Na vseh razstavnih prostorih je tudi veliko prospektov, saj je na sejmu nemogoče vse vsrkati, kajti informacij je preveč. Tako lahko posamezne zanimivosti obdelamo tudi kasneje. V Varnosti Maribor, d. d., se pospešeno ukvarjamo s prodajo proizvodov za športnega strelca, lovca in pohodnika že več kot pet let, seveda pa sami opremljamo naše varnostnike in tudi druge z raznimi zaščitnimi sredstvi, ki so potrebna za delovanje varnostnih služb.

Naš največji dobavitelj je Frankonia Jagd iz Nemčije. Letos so razstavljali na dobrih 500

kvadratnih metrih in okoli njih so bili razporejeni razstavljalci, ki jih zastopajo. Predstavitve je bila zelo posrečena, saj je bilo na enem mestu mogoče videti vse. Imajo letni katalog, v katerem je več kot 40.000 proizvodov, pa seveda tudi internetno stran, na kateri nudijo vse, kar je v katalogu, pa še zbirateljsko in rabljeno orožje, ki je cenovno zelo zanimivo za slovenski trg.

Celotna ponudba je razdeljena na orožje za lov in športno streljanje. Tu je možno dobiti lovske in športne puške raznih dobaviteljev, od Merka, Blaserja, Heyma, Krieghoffa, Sauerja do Mauserja, Anschütza, Remingtona, Zollia, Sabattia, Gladiusa, Baikala. Močno je zastopano tudi kratkoceveno orožje v različnih kalibrih in izvedbah, tako za precizno kot hitrostno streljanje. Tu je tudi vsa dodatna oprema, torej pasovi, tokovi, glušniki, zaščitna očala, kovčki in torbe, pa tarče in drugi pripomočki za strelišča. Velik del je namenjen optiki, in to strelnim daljnogledom, dvogledom, nočnogledom in daljinomerjem. Zastopani so visokocenovni in nizkocenovni proizvajalci, vse pa je odvisno od potrebe in zmožnosti nabave.

V katalogu je še velika ponudba svetil, nožev in čistih pripomočkov za lovce: krmilnice, sredstva za privabljanje ali odganjanje divjadi, pa preže in stolčki, razna čistila in darila. Tudi ponudba opreme za pse je zelo velika. Vsak lovec in pohodnik potrebuje kakovostna zaščitna oblačila, in to od čevljev do hlač in srajc ter rokavic. Pa tudi lovke bodo v katalogu našle kaj zase. Krog naših kupcev je širok in vedno znova se vračajo, saj na enem mestu dobijo vse.

SAMOPOSTREŽNA BLAGAJNA
PRIPOROČAMO ZA NAKUP DO 10 IZDELKOV

Varovanje trgovine

Ali recesija iz ljudi dela kradljivce?

■ Stanko ZALETEL

Slabe družbeno-gospodarske razmere različno vplivajo na potrošnike v trgovinah. Dejstvo je, da se z negotovim finančnim stanjem posameznika njegova kupna moč zmanjšuje, vendar želja po kakovostnih in posledično tudi dragih izdelkih ostaja. Določena populacija ljudi je postavljena pred velike moralne dileme, kako si neko stvar privoščiti in zanjo odšteti čim manj ali nič denarja. Tudi tisti ljudje, ki niso neposredno vpleteni v kazniva dejanja tatvin, si pri tem zatiskajo oči in spodbujajo storilce takih dejanj, ko namensko naročajo in kupujejo cenejše blago ali pa samo izražajo željo po njem, čeprav vedo, da izvira iz nelegalnih dejanj. S tem hote ali nehote zvišujejo stopnjo kriminalitete, da pa niso bili neposredno vpleteni in so blago plačali posrednikom ali storilcem teh dejanj, pa je zanje bolj slaba tolažba.

Držnost kaznivih dejanj se večja, saj storilci v želji po običajnih in neobičajnih izdelkih ter posledično po zaslužku postajajo vse bolj pretkani in brezkompromisni. Olje na ogenj prilivajo trgovci sami, ko krčijo trgovinsko in

varnostno osebje oziroma zmanjšujejo časovni obseg varovanj. S tem zanemarijo ključni človeški faktor in storilec hote ali nehote na stečaj odprejo vrata svojih prodajal. Podatki o primerljivosti inventurnih mankov in stroškov varovanja so zavajajoči. Nesmiselnost ukinitve varnostne službe se pokaže prej ali slej, a pokaže se vedno. Storilci, priložnostni ali organizirani, zelo hitro izrabijo tako potezo trgovcev in jim povzročijo mnogo večjo škodo, kot bi

jo imeli z zagotavljanjem osnovnih varnostnih standardov v svoji trgovini.

Varovanje trgovin je gotovo ena izmed bolj zahtevnih dejavnosti na področju varovanja. Narave dela ni mogoče primerjati z ogroženostjo varnostnikov pri prevozi denarja, so pa varnostniki v trgovinah pri svojem delu zagotovo najbolj izpostavljeni. Vsak dan se srečujejo s situacijami, ki jim morajo biti kos tako fizično

“

Videonadzorni sistem je v pomoč varnostni službi in

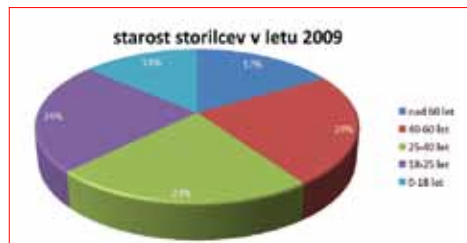
”

policiji za zagotavljanje varnosti obiskovalcev objekta.

kot tudi psihično. Naloge varnostnika v trgovini niso skoncentrirane samo na ugotavljanje tatvin. Varnostnik postane tista oseba v trgovini, na katero se obračajo vsi, ki menijo, da potrebujejo njegovo pomoč. V trgovine zahajajo poštene in nepošteni, zdravi in bolni, in kot kažejo podatki, malo večji nakupovalni center na leto obišče tudi nekaj milijonov obiskovalcev. Če pomislimo, da bo manj kot en odstotek obiskovalcev tako ali drugače imel opravka z varnostno službo, lahko hitro ugotovimo, kako zahtevno in odgovorno je delo varnostne službe.

Kdo so ljudje, s katerimi imajo varnostniki največ opravka? Zagotovo bi mnogim delali krivico, če bi vse metali v isti koš. Večina obiskovalcev in kupcev trgovin je poštenih in ne-problematičnih; večinoma sploh ne opazijo, da ima trgovina varnostno službo, videonadzorni sistem in druga tehnična pomagala za preprečevanje tatvin. Ostaja pa še tisti delež ljudi, ki lahko s svojimi dejanji povzročajo škodo na lastnini naročnikov ali pa negativno oziroma neprimerno vplivajo na dogajanje v trgovini. Kako ločiti zrno od plevela? Težko, zagotovo pa je visoka strokovna usposobljenost varnostnega osebja tista, ki je ključ do uspešno izvedene storitve. Varnostnike v trgovinah je treba nenehno izobraževati in nadgrajevati njihovo znanje, ki so si ga pridobili na začetku z uspešno opravljenim izpitom za NPK varnostnik.

Trgovci se glede na specifikko svoje trgovine odločajo med različnimi oblikami prisotnosti varnostnika v prodajnih ali skladiščnih prostorih. Varnostnik je tako lahko: operater videonadzornega sistema, opazovalec v trgovini, kontrolor na prevzemno-izdajnih mestih, varnostnik pri blagajni, čigar funkcija je hitra reakcija na piske senzorskih sistemov za detekcijo aktivnih varoval ... Za vsako od nalog je ključnega pomena profesionalnost varnostne službe ter poznavanje del in nalog, ki jih je treba skupaj z naročnikom storitve zapisati in opredeliti z načrtom varovanja. Gotovo je varnostnemu osebju pri opravljanju dela lažje, če lahko izkušnjam doda tudi poznavanje profila storilcev kaznivih dejanj tatvine. Te storilce lahko razvrstimo v več skupin: mladoletne osebe, narkomani, organizirane skupine storilcev, tuji državljani, azilanti, kleptomani, brezdomci, zaposleni v trgovini. Za vsako od teh skupin storilcev veljajo nekatere značilnosti, ki pripomorejo k lažji razpoznavnosti in razumevanju le-teh. Za vse pa velja, da je trgovina zelo priročen in malodane za vsakim vogalom dostopen prostor, kjer lahko izvršijo svoja dejanja. Za mladoletnike je na primer značilno, da nimajo izdelanega odnosa do tuje lastnine, narkomani za svoj dnevni odmerek mamil potrebujejo zadostno količino denarja, ki ga

ponavadi dobijo s kaznivimi dejanji in kraje v trgovinah so med prvimi in najbolj priročnimi. Organizirane skupine kriminalcev si svoj vir prihodkov pridobivajo tudi s kraji v prodajalnah za že vnaprej znanega naročnika, ki ga pridobijo z zelo nizkimi cenami. Tu so tudi tuji državljani, za katere je Slovenija navadno le prehodna dežela za cilje drugod po Evropi. S kaznivimi dejanji pri nas si plačajo nadaljnjo pot; povežejo se z našimi organiziranimi kriminalnimi skupinami in zanje opravljajo priložnostne tatvine.

Tatvina je zelo stresno in adrenalinsko dejanje, zato se najde tudi populacija ljudi – to so tako imenovani kleptomani –, ki v teh okoliščinah uživajo in si z njimi zadovoljijo potrebo po teh občutkih. Brezdomci so skupina ljudi, ki denar, navadno naprošen, običajno porabijo za nakup alkoholnih pijač, druge izdelke, ki so manjši od steklenice vina, pa zelo radi pospravijo v žep. Velika skupina pa je na žalost tudi del zaposlenih v trgovinah. Nekatere raziskave pravijo, da naj bi bilo takega trgovinskega kadra od 50 do 70 odstotkov. To zagotovo drži, saj trgovinsko osebje najbolje pozna prodajalno, kjer je zaposleno, in ima priložnost, da natančno prouči varnostne ukrepe za zaščito trgovine in blaga v njej. Če velja rek, ki pravi, da za vsako rit palica raste, velja to tudi za to skupino, pri kateri pa je za uspeh treba vložiti mnogo več truda, znanja in imeti tudi kanček sreče. Že vrsto let pri Varnosti Maribor skrbno analiziramo tatvine, ki jih odkrijejo naši varnostniki, in s pomočjo statistične obdelave prideemo do sklepov, ki koristijo nam, da nadgrajujemo sistem varovanja, in našim naročnikom, ki jim lahko predlagamo učinkovitejše načine

varovanja. Iz grafov je razvidna struktura storilcev kaznivih dejanj tatvin v trgovinah. Grafi so bili narejeni na podlagi reprezentativnega vzorca ugotovljenih tatvin za leto 2009 in primerjalno za leto 2008. Razvidna je starostna struktura storilcev, spol storilcev in časovni okviri pri ugotovljenih tatvinah v eni večjih trgovskih verig in veljajo za celotno slovensko področje. Primerjalno so podatki zanimivi, ker se je starostna struktura storilcev v letu 2009 začela enakomerneje razporejati, moški in ženski storilci tatvin so se procentualno skoraj izenačili. Časovni okviri tatvin so se enakomerneje razporedili na celoten obratovalni čas trgovin. S tem se zmanjšuje trend, za katerega je bilo značilno, da je največ ugotovljenih tatvin med 16. in 21. uro, se pravi v času, ko naj bi ljudje opravljali popoldanske nakupe.

Ali recesija iz ljudi dela kradljivce? Zagotovo bi na to vprašanje lahko odgovorili negativno! Kradljivce, storilce kaznivih dejanj ljudje naredijo sami iz sebe. Dejanj, ki niso skladna z običajno človeško normo, ne moremo pripisovati drugim ali jih opravičevati s slabim gospodarskim stanjem, zlasti ker v naši družbi niso sprejemljiva in so kazniva. Težko je zagovarjati trditve, da je nekdo prisiljen početi taka dejanja za golo preživetje, saj s tem škoduje drugim, v našem primeru trgovcem, in jim posledično onemogoči normalno poslovanje ali celo možnost obstoja.

Tako ostaja varovanje nujno za uspešno poslovanje trgovskih centrov in trgovin, prisotnost varnostnika in sistemov varovanja pa ovira, na katero morajo resno računati tisti, ki delajo neprimerna dejanja.

Na nogometni tekmi

Ocene stopnje tveganja zakonsko regulirano področje

Milan
VAČOVNIK

Tveganje pomeni možnost dogodka, ki je drugačen od predvidenega. Ker ne živimo po vnaprej določenih scenarijih, je življenje sestavljeno iz različnih predvidenih in nepredvidenih dogodkov, ki si sledijo po določenem zaporedju. Sedanja družbena ureditev nalaga čim boljše predvidevanje in obvarovanje pred odstopanji. Neuspešen je tisti, ki ni pripravljen na različne možne dogodke in jih ne zna predvidevati, zato je pomembna čim temeljitejša ocena stopnje tveganja. Na njeni osnovi se predvidijo ukrepi za zmanjševanje tveganj, ki se v praksi tudi izvajajo. Zakonsko regulirano področje izdelave ocen stopenj tveganja na področju zasebnega varovanja ni novost.

Prvi od pomembnejših zakonskih aktov je nastal na področju varnosti in zdravja pri delu s Pravilnikom o načinu izdelave izjave o varnosti z oceno tveganja, ki je bil objavljen že v prvi polovici leta 2000. Ocenjevanje tveganja po tem pravilniku je sistematično evidentiranje in proučevanje vseh dejavnikov delovnega procesa z namenom ugo-

toviti možne vzroke za nastanek poškodb pri delu, poklicnih bolezni, bolezni v zvezi z delom in možnosti preprečevanja, odpravljanja in zmanjševanja tveganj. Ocenjevanje tveganja je kombinacija in verjetnosti nastanka poškodbe, možnih metod, ki se lahko uporabljajo, pa je priporočenih več: predhodna analiza nevarnosti (Preliminary Hazard Analysis, PHA), metoda MOSAR (metoda, organizirana za sistemsko analizo tveganj – Method Organised for a Systemic

Analysis of Risks), analiza drevesa napak (Fault Tree Analysis, FTA), tehnika DELPHI, okvirna analiza delovnega mesta, ocenjevalna analiza delovnega mesta ter analiza napak in posledic FMEA – Failure Mode and Effect Analysis.

Drugi pomemben zakonski akt je nastal na področju bančništva. Sklep o upravljanju s tveganji in izvajanju procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in

//

Glavni argument za uvedbo videonadzornega sistema

//

je bil zagotovitev varnosti naših objektov.

hranilnice je bil objavljen konec leta 2006. Tveganja med drugimi vključujejo kreditno tveganje, tržna tveganja, obrestno tveganje, likvidnostno tveganje, operativno tveganje, strateško tveganje, tveganje ugleda, kapitalsko tveganje in tveganje dobičkonosnosti. Med dokumente, ki zagotavljajo sistematičen pristop k upravljanju s tveganji, sodi elaborat o varovanju premoženja banke (varovanje premoženja, prevoz in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk, upravljanje z varnostno-nadzornim centrom ter načrtovanje in izvajanje varnostnih sistemov), ki mora vsebovati tudi analizo tveganj in načrt varovanja banke, ki temelji na tej analizi. Zadnji pomemben zakonski akt za izdelavo ocen stopenj tveganja v zasebnem varovanju je nastal leta 2008 za zavezance za obvezno organiziranje službe varovanja, in to z Uredbo.

Zavezanci so subjekti iz zakona o zasebnem varovanju, če opravljajo dejavnosti, ki jih ta uredba zavezuje k organizaciji obvezne službe varovanja:

- če uporabljajo ali hranijo radioaktivne snovi, jedrska goriva, odpadke in druge ljudem in okolju nevarne snovi in naprave,
- če hranijo arhivsko gradivo in predmete, ki predstavljajo kulturno dediščino,
- če upravljajo javna letališča ali morska pristanišča za mednarodni javni promet,
- zavezanci, ki morajo v skladu z zakonom, ki ureja javna zbiranja, zagotoviti varovanje javnih prireditvev v skladu s predpisi, ki urejajo zasebno varovanje,
- v drugih primerih, ko je to iz posebnih varnostnih razlogov nujno potrebno, na predlog ministrstva, ki je pristojno za posamezno področje.

Velika slabost omenjene uredbe je poimenski seznam zavezancev, določenih s priložo, ki je sestavni del uredbe in je bila objavljena skupaj z njo. Predvsem zavezanci za javne prireditve so nezmožnost ažuriranosti priloge s pridom izkoriščali in še »pravočasno menjavali svoje pravne nazive«. Prav tako je z izdelavo ocene stopnje tveganja, ki bi morala upoštevati naravo javne prireditve, strukturo in število možnih udeležencev, čas in trajanje prireditve ter potrebe in tveganja prireditvenega prostora. V praksi predpisani dokument nikoli ni zares zaživel, in to predvsem zato, ker njegov rezultat pravzaprav ni imel neposrednega vpliva na izdelavo načrta varovanja. Kot odgovor na dvig kakovosti predvsem varovanja diskotek in nočnih klubov je vlada izdala dve ločeni uredbi: Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o obveznem organiziranju službe varovanja in Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah. Obe uredbi je hkrati objavila v Uradnem listu RS (št. 22/2010, 19. marec 2010).

Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah poleg načina organiziranja službe varovanja, vsebine načrta varovanja in kazenskih določb za zavezance podrobno določa izdelavo ocene stopnje tveganja. Ta je po tej uredbi definirana kot ocena nevarnosti, da bi na javni prireditvi prišlo do hujše kršitve reda, pri kateri je udeleženo večje število oseb, ali do ogrožanja javnega reda, do nasilja oziroma splošnega nereda in s tem do ogrožanja varnosti ljudi in premoženja oziroma ogrožanja javnega prometa, ter je podlaga za izdelavo načrta varovanja. Ocena stopnje tveganja se izdelava ob upoštevanju narave in programa prireditve, prireditvenega prostora, števila in strukture udeležencev, trajanja prireditve ter drugih okoliščin, ki vplivajo na zagotavljanje varnosti. Zelo pomembno za

ново uredbo je obvezno sodelovanje izdelovalcev pri pripravi ocene stopnje tveganja s policijo, občinskim redarstvom in lokalno skupnostjo, ki mu nudijo podatke o prekrških, kaznivih dejanjih in drugih varnostnih dogodkih na območju javne prireditve.

Pomembna pridobitev nove uredbe so rezultati ocene, ki določa nizko, srednjo ali visoko stopnjo tveganja. Stopnja tveganja je nizka, če glede na okoliščine in dosedanje izkušnje pri izvedbi prireditvev ni pričakovati hujših kršitev reda. Stopnja tveganja je srednja, če je glede na okoliščine in dosedanje izkušnje mogoče pričakovati hujše kršitve reda posameznikov. Stopnja tveganja je visoka, če je glede na okoliščine in dosedanje izkušnje mogoče pričakovati hujše kršitve reda, pri katerih je udeleženo večje število oseb, ali kršitev javnega reda ali ogrožanja varnosti ljudi ali premoženja ali varnosti javnega prometa. Ocena stopnje tveganja je podlaga za določitev načina in obsega fizičnega ali fizičnega in tehničnega varovanja javne prireditve v načrtu varovanja in zagotavljanja minimalnega obsega varovanja. Če iz ocene stopnje tveganja izhaja, da je stopnja nevarnosti srednja, je minimalno število varnostnikov na posameznih delovnih mestih treba ustrezno povečati. Če je ocenjena stopnja tveganja visoka, pa je treba ustrezno povečati tudi število delovnih mest na dodatnih kritičnih mestih z zadostnim številom varnostnikov.

Kakovost storitve je zagotavljanje zadovoljstva vseh interesnih skupin z izpolnitvijo vseh zahtev, katerih temelj je izdelana ocena stopnje tveganja in od katere sta kasneje odvisna načrt varovanja in kakovost izvedbe varovanja. Tako kot poštenje zaznamuje kakovost, tako ocena stopnje tveganja pogojuje zadovoljstvo vseh zainteresiranih strani v zasebnem varovanju.

Gostili smo seminar NZS

■ Karl MEIER

Izobraževanje v našem izobraževalnem centru

V Nogometni zvezi Slovenije (NZS) je sistem izobraževanj na vseh področjih delovanja izjemno dobro načrtovan in tudi sistematično izveden. V posameznih segmentih se usposabljanja izvajajo na ravni Evropske nogometne zveze (UEFA), nekateri programi pa so prepuščeni nacionalnim nogometnim zvezam.

Tako smo v Komisiji za varnost pri NZS pripravili in organizirali seminar z naslovom Infrastruktura in varnost na prireditvah. Seminar smo izvedli v ponedeljek, 15. marca. Pri načrtovanju smo bili v komisiji za varnost enotni, da seminar pripravimo v Mariboru, ker je infrastruktura na stadionu Ljudski vrt trenutno najbolj primerna za praktični del usposabljanja. Kot poslovni partner NZS smo ponudili tudi svoj izobraževalni center, v katerem smo izvedli teoretični del seminarja. Verjetno je odveč omenjati, da je naš izobraževalni center sodobno opremljen in omogoča uporabo tistih tehnik, ki se uporabljajo v sodobnih izobraževalnih procesih. Pričakovanja organizatorja, da se bo seminarja udeležilo okoli 40 kandidatov, so bila močno presežena. Seminarja se je udeležilo kar 68 kandidatov iz prve, druge

in tretje slovenske nogometne lige. Po protokolu NZS je bila udeležba za predstavnike prve lige obvezna, za drugo in tretjo ligo pa priporočljiva. Ciljna skupina so bili vodje prireditev, vodje varnosti in tudi drugi funkcionarji v nogometnih klubih, ki se kakor koli ukvarjajo z organizacijo in izvedbo prireditev, to je nogometnih tekem. Program seminarja je bil:

- pozdrav in otvoritev, podpredsednik NZS Rudi Turk,
- varnostni kriteriji, predavatelj Brane El-sner (NZS),
- športni objekti, prireditev, zakonska regulativa, predavatelj Miha Burič (MNZ),
- požarna varnost na prireditvah, predavatelj Slavko Špiler (GZS),
- prijava prireditve, dokumentacija, izdaja dovoljenja, predavatelja Marjan Kocjančič in Janez Grušovnik (UE Maribor),
- naloge policije, personalizacija, predavatelj Darko Lamot (PU Maribor)
- organizacija varovanja (varnostna služba), njene obveznosti, predavatelj Karl Meier (Varnost Maribor),
- praktični prikaz varovanja, predavatelj Jožek Hartman (Varnost Maribor).

Ob zavedanju, da je seminar trajal kar osem šolskih ur, je treba izreči posebno priznanje vsem slušateljem, ki so izjemno disciplinirano in konstruktivno sodelovali v programu in s tem organizatorju pomagali, da smo ga v celoti izvedli. V odmorih in pri kosilu je bilo kar veliko debate, da so takšne oblike izobraževanj nujno potrebne, da izvedbo prireditev (nogometnih tekem) dvignemo na višjo raven in s tem vsem udeležencem zagotovimo večjo varnost.

Na koncu praktičnega dela seminarja so udeleženci v tiskovnem centru v Ljudskem vrtu prejeli tudi potrdila Nogometne zveze Slovenije o udeležbi. Taka potrdila bodo v prihodnje sestavni del licenčne dokumentacije, ki jo morajo klubi predložiti pred začetkom nogometne sezone.

V Komisiji za varnost pri Nogometni zvezi Slovenije imamo za letos planiranih še veliko aktivnosti, ki bodo pripomogle, da bodo raven organizacije prireditev, varovanje le-teh in s tem tudi zagotavljanje večje varnosti udeležencev osnovne naloge organizatorjev. ■

Ogled tekme med Interjem in Chelseajem

Ko so v PS Varnost konec lanskega leta preverjali poslovne rezultate, so ugotovili, da je profitni center (PC) Javna zbiranja posloval izjemno dobro. V zadnjih letih se je v družbi izoblikovala tradicija, da najboljše organizacijske enote tudi nagradijo. In tokrat je bila nagrada, vredna 4000 evrov, namenjena omenjenemu PC-ju, ki jo je izkoristil tako, da je svoje najzaslužnejše delavce popeljal na ogled tekme med Interjem in Chelseajem v Milano.

Na dan tekme smo se zgodaj zjutraj odpeljali do Ljubljane, od tam dalje pa smo z agencijo, ki je organizirala ogled tekme, s kar štirimi avtobusi nadaljevali pot proti Milanu. Izjemno vzdušje na avtobusu, ki smo ga priredili Štajerci, je šesturno pot spremenilo v »malo malico«. Prihod v Milano in popoldanski ogled mesta sta nam ponujala velika pričakovanja za veliki derbi v Ligi prvakov. Ob prihodu na parkirišče smo doživeli prvi »hladen tuš«, in to dobesedno: voda na parkirišču je »špricala« na vse strani. Takega parkirišča bi se verjetno sramovali tudi v »Tunguziji«. Nov šok smo doživeli ob

prihodu na stadion, kjer smo složno ugotavljali, da službe (reditelji in varnostniki) ne vedo točno, kaj je njihovo delo in zakaj so tam. Med seboj smo komentirali to »strokovnost« in bili prepričani, da bi na stadion lahko prinesli razstavljeno atomsko bombo. Iz našega avtobusa sta bili pregledani samo dve osebi (prtljaga, oblačila), pri kontroli vstopnic pa tako ali tako

niso vedeli, za kaj gre. Tekma je bila odlična, stadion poln, tudi vse drugo bolj ali manj veste. Čudovito doživetje, za mnoge prvič in, upamo, ne zadnjič! V jutranjih urah smo prispeli v Ljubljano. Ko smo se v Mariboru utrujeni razšli, je nekdo rekel: »V Italiji lahko brez sramu organiziramo 'fakulteto za varovanje prireditev', ker jih imamo kaj naučiti.« Pa še res je! ■

Nepozabno vzdušje na letošnji 46. Zlati Lisici

Že 46. Zlata lisica se je končala s zmagoslavjem avstrijske smučarke Kathrin Zettel. Avstrijka je sobotni zmagi na Pohorju dodala še slalomski uspeh, slavila pa je tudi v posebnem seštevku Zlate lisice. Za veselje 10 tisoč glave množice v ciljni areni je z drugim mestom posrkbela Tina Maze. Črnjanka je po prvo vožnji bila deveta, na drugi pa je pokazala eno izmed svojih najboljših slalomskih voženj v karieri in napredovala na drugo mesto, kar je njen najboljši slalomski uspeh v svetovnem pokalu. Tretje mesto je osvojila Nemka Maria Riesch, ki je s tem dosežkom prevzela vodstvo v skupnem seštevku svetovnega pokala. V finalno vožnjo se je poleg Mazejeve izmed slovenskih smučark uvrstila še Maruša Ferk, ki je na koncu

zasedla 16. mesto. Varovanje zlate lisice je potekalo brez posebnosti. Vremenske razmere so nam vsem prizanesle, saj so bile temperature le okoli ledišča. Tudi z varnostnega vidika ni bilo hujših nevšečnosti. Poleg najdene pirotehniko ob izvajanju vstopnih kontrol, je prišlo pri dveh osebah ob padcu na snegu do lažjih

poškodb okončin. Sicer pa sta bili tekmi oba dneva dobro obiskani, svoj prispevek k zadovoljstvu organizatorja, gledalcev, navijačev in vseh drugih podpornih skupin, pa je dodala tudi Korošica Tina Maze z drugim mestom na slalomu in skupnim tretjim mestom na obeh tekmah v Mariboru. ■

Udeležili smo se krvodajalske akcije

Sodelavci Poslovnega sistema Varnost Maribor smo se letos na transfuzijskem oddelku UKC Maribor udeležili krvodajalske akcije. Veseli smo, da je bila akcija dobro sprejeta, in verjamemo, da bo postala del naše tradicije. ■

First minute

vlomilčev katalog želja

odsotnost lastnika	lokacija	objekt	opis	dostop
3-10. julij 2010	Ljubljana	enodružinska hiša all inclusive	Hiša na atraktivni, mirni lokaciji, na novo opremljena, HiFi, računalnik, zlatnina, kolo, gotovina	lahek dostop skozi garažno okno
4-6. julij 2010	Maribor	trisobno stanovanje all inclusive	Stanovanje v bloku, opremljeno, gotovina, televizor, računalnik, klima, srebrnina	skozi vhodna vrata brez mehanske zaščite
17-24. julij 2010	Koper	poslovni prostori all inclusive	4x pisarna, skladišče materiala, opremljena manjša proizvodna hala, kombi, avto	preko ograje do požarnih stopnic, lahek dostop na streho do pisarn
...

Ste brez varovanja? Hitro vas bodo dodali...